

**REGOLAMENT DELEGAT TAL-KUMMISSJONI (UE) 2018/968****tat-30 ta' April 2018****li jissupplimenta r-Regolament (UE) Nru 1143/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill fejn jidhlu l-valutazzjonijiet tar-riskju b'rabta ma' speċijiet aljeni invażivi**

IL-KUMMISSJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidrat it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,

Wara li kkunsidrat ir-Regolament (UE) Nru 1143/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ottubru 2014 dwar il-prevenzjoni u l-ġestjoni tal-introduzzjoni u t-tixrid ta' speċijiet aljeni invażivi<sup>(1)</sup>, u b'mod partikolari l-Artikolu 5(3) tiegħu,

Billi:

- (1) B'konformità mal-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) Nru 1143/2014, il-Kummissjoni adottat lista ta' speċijiet aljeni invażivi li jhassbu lill-Unjoni ("il-lista tal-Unjoni"), li trid tiġi aġġornata regolarment. Prekundizzjoni għall-inkluzjoni ta' speċijiet godda fil-lista tal-Unjoni hi li tkun saret valutazzjoni tar-riskju kif imsemmi fl-Artikolu 5 ta' dak ir-Regolament ("il-valutazzjoni tar-riskju"). Fil-punti (a) sa (h) tiegħu, l-Artikolu 5(1) tar-Regolament (UE) Nru 1143/2014 jistabbilixxi l-elementi komuni li jridu jitqiesu fil-valutazzjoni tar-riskju ("l-elementi komuni").
- (2) B'konformità mal-Artikolu 4(4) tar-Regolament (UE) Nru 1143/2014, l-Istati Membri jistgħu jipprezentaw talbiet għall-inkluzjoni ta' speċijiet aljeni invażivi fil-lista tal-Unjoni. Ma' daww it-talbiet trid tinhemeż valutazzjoni tar-riskju. Digà jeżistu bosta metodi u protokoll biex issir il-valutazzjoni tar-riskju, dan jintużaw u huma osservati fi hdan il-komunità xjentifika fil-qasam tal-invażjonijiet bijoloġiċi. Jenhtieg jiġu rikonoxxuti l-valur u s-sodezza xjentifika ta' dawn il-metodi u l-protokoll. Fl-interess tal-użu effiċjenti tal-għarfien eżistenti, jenhtieg li kwalunkwe metodu jew protokoll li jkun fih l-elementi komuni jiġi aċċettat għat-thejji tal-valutazzjoni tar-riskju. Madankollu, biex ikun żgurat li kull deċiżjoni dwar l-elekar tal-ispeċijiet tkun ibbażata fuq valutazzjonijiet tar-riskju ta' kwalità kbira u sodezza simili u biex l-assessuri tar-riskju jkollhom gwida dwar kif jiżguraw li l-elementi komuni jitqiesu kif xieraq, hemm bżonn jiġu stabbiliti deskrizzjoni dettaljata tal-elementi komuni u l-metodoloġija li trid tintuża fil-valutazzjoni tar-riskju u li magħha jenhtieg jimxu l-metodi u l-protokoll eżistenti.
- (3) Biex il-valutazzjoni tar-riskju tghin fl-irfid tat-tehid tad-deċiżjonijiet fil-livell tal-Unjoni, jenhtieg li din tkun rilevanti għall-Unjoni kollha kemm hi, għajr għall-aktar reġjuni mbiegħda ("iz-żona tal-valutazzjoni tar-riskju").
- (4) Biex il-valutazzjoni tar-riskju tipprovdi bażi xjentifika u evidenza sodi halli fuqhom jistrieħ it-tehid tad-deċiżjonijiet, jenhtieg li kull informazzjoni li din tkun tinkludi, anki b'rabta mal-abbiltà ta' speċi li tistabbilixxi u tinfirex fl-ambjent kif imsemmi fl-Artikolu 4(3)(b) tar-Regolament (UE) Nru 1143/2014, tkun sostnuta bl-aqwa evidenza xjentifika disponibbli. Dan l-aspett jenhtieg jiġi indirizzat fil-metodoloġija li trid tintuża fil-valutazzjoni tar-riskju.
- (5) L-ispeċijiet aljeni invażivi huma theddida ambjentali serja, iżda mhux kull speċi hi studjata sew bl-istess mod. Meta speċi ma tkunx tinsab fiż-żona tal-valutazzjoni tar-riskju jew tkun preżenti biss f'numri żgħar, jaf ma jkunx hemm għarfien dwar din l-ispeċi jew inkella l-għarfien dwarha ma jkunx komplut. Sakemm jinkiseb għarfien shih, l-ispeċi jaf tkun digà giet introdotta jew xterdet fiż-żona tal-valutazzjoni tar-riskju. Għaldaqstant, il-valutazzjoni tar-riskju jenhtieg tkun tista' tqis dan in-nuqqas ta' għarfien u informazzjoni u tindirizza l-livell għoli ta' incertezza fejn jidhlu l-konsegwenzi ta' introduzzjoni jew tixrid tal-ispeċijiet rilevanti.
- (6) Biex il-valutazzjoni tar-riskju tipprovdi bażi soda li fuqha jkun jista' jistrieħ it-tehid ta' deċiżjonijiet, jenhtieg li din tkun sogġetta għal kontroll rigoruż tal-kwalità,

ADOPTAT DAN IR-REGOLAMENT:

*Artikolu 1***L-applikazzjoni tal-elementi komuni**

L-Anness ta' dan ir-Regolament jistabbilixxi deskrizzjoni fid-dettall tal-applikazzjoni tal-elementi komuni stabbiliti fil-punti (a) sa (h) tal-Artikolu 5(1) tar-Regolament (UE) Nru 1143/2014 ("l-elementi komuni").

<sup>(1)</sup> ĠUL 317, 4.11.2014, p. 35.

## Artikolu 2

**Il-metodoloġija li trid tintuża fil-valutazzjoni tar-riskju**

1. Il-valutazzjoni tar-riskju għandha tinkludi l-elementi komuni, kif jispeċifika l-Anness ta' dan ir-Regolament, u għandha tkun konformi mal-metodoloġija stabbilita f'dan l-Artikolu. Il-valutazzjoni tar-riskju tista' tistrieħ fuq kwalunkwe protokoll jew metodu, diment li jkun ssodisfati r-rekwiżiti kollha stabbiliti f'dan ir-Regolament u fir-Regolament (UE) Nru 1143/2014.
2. Il-valutazzjoni tar-riskju għandha tkopri t-territorju tal-Unjoni, għajr l-aktar reġjuni mbiegħda ("iż-żona tal-valutazzjoni tar-riskju").
3. Il-valutazzjoni tar-riskju għandha tistrieħ fuq l-aktar informazzjoni xjentifika affidabbli disponibbli, inkluż l-aktar riżultati riċenti tar-riċerka internazzjonali, sostnuta b'referenzi għal pubblikazzjonijiet xjentifiċi riveduti mill-pari. Jekk ma jkunx hemm pubblikazzjonijiet xjentifiċi riveduti mill-pari jew jekk l-informazzjoni mogħtija f'dawn il-pubblikazzjonijiet ma tkunx biżżejjed, jew biex tissupplementa l-informazzjoni miġbura, l-evidenza xjentifika tista' tinkludi wkoll pubblikazzjonijiet oħrajn, opinjonijiet esperti, informazzjoni miġbura mill-awtoritajiet tal-Istati Membri, notifiċi uffiċjali u informazzjoni minn bażijiet tad-dejta, inkluż informazzjoni miġbura bix-xjenza taċ-ċittadini. Kull sors għandu jiġi rikonoxxut u referenzjat.
4. Il-metodu jew il-protokoll użati għandhom jippermettu li titlestha l-valutazzjoni tar-riskju anki meta ma jkun hemm l-ebda informazzjoni dwar xi speċi jew meta l-informazzjoni dwar xi speċi ma tkunx biżżejjed. Meta jkun hemm nuqqas ta' informazzjoni, il-valutazzjoni tar-riskju għandha tiddikjara dak il-fatt b'mod espliċitu halli l-ebda kwistjoni fil-valutazzjoni tar-riskju ma tithalla mingħajr tveġiba.
5. Ma' kull tveġiba mogħtija fil-valutazzjoni tar-riskju għandha tingħata valutazzjoni tal-livell ta' incertezza jew fiduċja, li tkun tirrifletti l-possibbiltà li l-informazzjoni meħtieġa għat-tveġiba ma tkunx disponibbli jew ma tkunx biżżejjed jew il-fatt li l-evidenza disponibbli tkun kunfliġġenti. Il-valutazzjoni tal-livell ta' incertezza jew ta' fiduċja li takkumpanja t-tveġiba għandha tistrieħ fuq metodu jew protokoll dokumentati. Il-valutazzjoni tar-riskju għandha tinkludi referenza għal dak il-metodu jew il-protokoll dokumentati.
6. Il-valutazzjoni tar-riskju għandha tinkludi sommarju tal-komponenti differenti tagħha, kif ukoll konklużjoni generali, b'mod ċar u konsistenti.
7. Parti integrali mill-valutazzjoni tar-riskju għandha tkun proċess tal-kontroll tal-kwalità u dan għandu jinkludi għall-inqas rieżami tal-valutazzjoni tar-riskju minn żewġ analizzaturi pari. Il-valutazzjoni tar-riskju għandha tinkludi deskrizzjoni tal-proċess tal-kontroll tal-kwalità.
8. L-awtur(i) tal-valutazzjoni tar-riskju u l-analizzaturi pari għandhom ikunu indipendenti u jkollhom għarfien espert xjentifiku rilevanti.
9. L-awtur(i) tal-valutazzjoni tar-riskju u l-analizzaturi pari ma għandhomx ikunu affiljati fl-istess istituzzjoni.

## Artikolu 3

**Dhul fis-seħh**

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh fl-għoxrin jum wara l-pubblikazzjoni tiegħu f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell, it-30 ta' April 2018.

Għall-Kummissjoni

Il-President

Jean-Claude JUNCKER

## ANNEX

## Deskrizzjoni dettaljata tal-elementi komuni

| Elementi komuni                                                                                                                                                                                                                 | Deskrizzjoni dettaljata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| L-Artikolu 5(1)(a) - <i>deskrizzjoni tal-ispeċi flimkien mal-identità tassonomika tagħha, l-istorja tagħha u l-firxa naturali u potenzjali tagħha</i>                                                                           | <p>(1) Id-deskrizzjoni tal-ispeċi għandha tagħti informazzjoni biżżejjed biex ikun żgurat li l-identità tal-ispeċi tkun tista' tingharaf minghajr referenza għal dokumentazzjoni addizzjonali.</p> <p>(2) L-ambitu tal-valutazzjoni tar-riskju għandu jiġi delinjat b'mod ċar. Filwaqt li, bħala regola ġenerali, jenhtieg issir valutazzjoni tar-riskju waħda għal kull speċi unika, jaf ikun hemm każijiet meta jkun ġustifikat li ssir valutazzjoni tar-riskju waħda li tkopri aktar minn speċi waħda (eż. speċijiet li jappartjenu għall-istess ġeneru b'karatteristiċi u impatt identiċi jew komparabbli). Għandu jiġi ddikjarat b'mod ċar jekk il-valutazzjoni tar-riskju tkopri aktar minn speċi waħda, jew jekk teskludix jew tinkludix biss ċerti sottospeċijiet, unitajiet tassonomiċi aktar baxxi, speċijiet ibridi, varjetajiet jew razzi (u jekk iva, liema sottospeċijiet, unitajiet tassonomiċi aktar baxxi, speċijiet ibridi, varjetajiet jew razzi). Kull għażla bħal din għandha tiġi ġustifikata kif xieraq.</p> <p>(3) Id-deskrizzjoni tal-identità tassonomika tal-ispeċi għandha tinkludi dawn l-elementi kollha li ġejjin:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— il-familja, l-ordni u l-klassi tassonomika li għalihom tappartjeni l-ispeċi;</li> <li>— l-isem xjentifiku attwali tal-ispeċi, u l-awtur ta' dak l-isem;</li> <li>— lista tal-aktar sinonimi komuni tal-isem xjentifiku attwali;</li> <li>— l-ismijiet użati fil-kummerċ;</li> <li>— lista tal-aktar sottospeċi, unitajiet tassonomiċi aktar baxxi, speċijiet ibridi, varjetajiet jew razzi komuni;</li> <li>— informazzjoni dwar l-eżistenza ta' speċijiet oħrajn li jidhru simili haġfa: <ul style="list-style-type: none"> <li>— speċijiet aljeni oħrajn b'karatteristiċi invażivi simili li jridu jkunu evitati bħala speċijiet sostituti (f'dan il-każ li jista' jittqies li tithejja valutazzjoni tar-riskju għal aktar minn speċi waħda, ara l-punt 2);</li> <li>— speċijiet aljeni oħrajn minghajr karatteristiċi invażivi simili li jistgħu jintużaw bħala speċijiet sostituti potenzjali;</li> <li>— speċijiet indigeni, biex ikunu evitati l-identifikazzjoni hażina u l-immirar żbaljat.</li> </ul> </li> </ul> <p>(4) Id-deskrizzjoni tal-istorja tal-ispeċi għandha tinkludi l-istorja tal-invażjoni tal-ispeċi, inkluż informazzjoni dwar il-pajjiżi li invadiet (fiż-żona tal-valutazzjoni tar-riskju u fi bnaði oħra, jekk rilevanti) u indikazzjoni tal-medda taż-żmien tal-ewwel osservazzjonijiet, l-istabbiliment u t-tixrid.</p> <p>(5) Id-deskrizzjoni tal-firxa naturali u potenzjali tal-ispeċi għandha tinkludi indikazzjoni tal-kontinent jew parti minn kontinent, iż-żona klimatika u l-habitat fejn tokkorri l-ispeċi b'mod naturali. Jekk applikabbli, din jenhtieg tindika jekk l-ispeċi tistax tinfirex b'mod naturali fiż-żona tal-valutazzjoni tar-riskju.</p> |
| L-Artikolu 5(1)(b) - <i>deskrizzjoni tax-xejriet u d-dinamiċi tar-riproduzzjoni u tat-tixrid tal-ispeċi, inkluż valutazzjoni dwar jekk jeżistux il-kundizzjonijiet ambjentali meħtieġa għar-riproduzzjoni u t-tixrid tagħha</i> | <p>(1) Id-deskrizzjonijiet tax-xejriet tar-riproduzzjoni u tat-tixrid għandhom jinkludu elementi tal-istorja tal-hajja tal-ispeċi u kif iġġib ruhha, li jkunu jistgħu jispjegaw l-abbiltà tagħha li tistabbilixxi u tixtered, fosthom strateġija tar-riproduzzjoni u t-tkabbir, il-kapaċità tat-tifrix, il-longevità, ir-rekwiżiti ambjentali u klimatiċi, il-karatteristiċi speċjalisti jew ġeneralisti, u informazzjoni rilevanti oħra disponibbli.</p> <p>(2) Id-deskrizzjoni tax-xejriet u d-dinamiċi tar-riproduzzjoni għandha tinkludi dawn l-elementi kollha li ġejjin:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— lista u deskrizzjoni tal-mekkaniżmi tar-riproduzzjoni tal-ispeċi;</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

| Elementi komuni                                                                                                                                                                                                                                    | Deskrizzjoni dettaljata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>— valutazzjoni ta' jekk fiż-żona tal-valutazzjoni tar-riskju jeżistux kundizzjonijiet ambjentali xierqa għar-riproduzzjoni tal-ispeċi;</li> <li>— indikazzjoni tal-pressjoni tal-propagula tal-ispeċi (pereżempju l-għadd ta' gameti, żrieragħ, bajd jew propaguli, l-għadd ta' ċikli tar-riproduzzjoni kull sena) għal kull wiehed minn daww il-mekkaniżmi tar-riproduzzjoni b'rabta mal-kundizzjonijiet ambjentali taż-żona tal-valutazzjoni tar-riskju.</li> </ul> <p>(3) Id-deskrizzjoni tax-xejriet u d-dinamiċi tat-tixrid għandha tinkludi dawn l-elementi kollha li ġejjin:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— lista u deskrizzjoni tal-mekkaniżmi tat-tixrid tal-ispeċi;</li> <li>— valutazzjoni ta' jekk fiż-żona tal-valutazzjoni tar-riskju jeżistux kundizzjonijiet ambjentali xierqa għat-tixrid tal-ispeċi;</li> <li>— indikazzjoni tar-rata ta' kull wiehed minn dawn il-mekkaniżmi tat-tixrid b'rabta mal-kundizzjonijiet ambjentali taż-żona tal-valutazzjoni tar-riskju.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <p><i>L-Artikolu 5(1)(c) - deskrizzjoni tal-mogħdijiet potenzjali tal-introduzzjoni u tat-tixrid tal-ispeċi, kemm intenzjonati u mhux intenzjonati, inkluż fejn rilevanti l-prodotti bażiċi li magħhom hija ġeneralment assoċjata l-ispeċi</i></p> | <p>(1) Għandha titqies kull mogħdija tal-introduzzjoni u tat-tixrid tal-ispeċi. Bħala bażi għandha tintuża l-klassifikazzjoni tal-mogħdijiet żviluppata mill-Konvenzjoni dwar id-Diversità Bijoloġika <sup>(1)</sup>.</p> <p>(2) Id-deskrizzjoni tal-mogħdijiet intenzjonati tal-introduzzjoni għandha tinkludi dawn l-elementi kollha li ġejjin:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— lista u deskrizzjoni tal-mogħdijiet b'indikazzjoni tal-importanza tagħhom u tar-riskji assoċjati (eż. il-probabbiltà ta' introduzzjoni fiż-żona tal-valutazzjoni tar-riskju, abbażi ta' daww il-mogħdijiet; il-probabbiltà ta' sopravivenza, riproduzzjoni jew tkattir waqt it-trasport u l-ħażna; l-abbiltà u l-probabbiltà ta' trasferiment minn daww il-mogħdijiet għal habitat jew ospitant xierqa), inkluż, meta possibbli, dettalji dwar l-oriġnijiet speċifiċi u l-punti tat-tmiem tal-mogħdijiet;</li> <li>— indikazzjoni tal-pressjoni tal-propagula (pereżempju, il-volum stmat jew in-numru stmat ta' kampjuni, jew il-frekwenza ta' penetrazzjoni minn dawn il-mogħdijiet), inkluż il-probabbiltà ta' invażjoni mill-ġdid wara l-qerda.</li> </ul> <p>(3) Id-deskrizzjoni tal-mogħdijiet mhux intenzjonati tal-introduzzjoni għandha tinkludi dawn l-elementi kollha li ġejjin:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— lista u deskrizzjoni tal-mogħdijiet b'indikazzjoni tal-importanza tagħhom u tar-riskji assoċjati (eż. il-probabbiltà ta' introduzzjoni fiż-żona tal-valutazzjoni tar-riskju, abbażi ta' daww il-mogħdijiet; il-probabbiltà ta' sopravivenza, riproduzzjoni jew tkattir waqt it-trasport u l-ħażna; il-probabbiltà ta' nuqqas ta' detezzjoni fil-punt tad-dhul; l-abbiltà u l-probabbiltà ta' trasferiment minn daww il-mogħdijiet għal habitat jew ospitant xierqa), inkluż, meta possibbli, dettalji dwar l-oriġnijiet speċifiċi u l-punti tat-tmiem tal-mogħdijiet;</li> <li>— indikazzjoni tal-pressjoni tal-propagula (pereżempju, il-volum stmat jew in-numru stmat ta' kampjuni, jew il-frekwenza ta' penetrazzjoni minn dawn il-mogħdijiet), inkluż il-probabbiltà ta' invażjoni mill-ġdid wara l-qerda.</li> </ul> <p>(4) Id-deskrizzjoni tal-prodotti bażiċi li magħhom hija ġeneralment assoċjata l-introduzzjoni għandha tinkludi lista u deskrizzjoni tal-prodotti bażiċi b'indikazzjoni tar-riskji assoċjati (pereżempju, il-volum tal-fluss tal-kummerċ; il-probabbiltà li l-prodott bażiku jkun kontaminat jew li jaġixxi bħala vettur).</p> |

<sup>(1)</sup> UNEP/CBD/SBSTTA/18/9/Add.1. - Ir-referenzi għall-klassifikazzjoni tal-mogħdijiet żviluppata mill-Konvenzjoni dwar id-Diversità Bijoloġika għandhom jitqiesu daqslikiem referenzi għall-aktar verżjoni riċenti ta' dik il-klassifikazzjoni.

| Elementi komuni                                                                                                                                                                                                                         | Deskrizzjoni dettaljata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                         | <p>(5) Id-deskrizzjoni tal-mogħdijiet intenzjonati tat-tixrid għandha tinkludi dawn l-elementi kollha li ġejjin:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— lista u deskrizzjoni tal-mogħdijiet b'indikazzjoni tal-importanza tagħhom u tar-riskji assoċjati (eż. il-probabbiltà ta' tixrid fiż-żona tal-valutazzjoni tar-riskju, abbażi ta' dawk il-mogħdijiet; il-probabbiltà ta' sopravivenza, riproduzzjoni jew tkattir waqt it-trasport u l-ħażna; l-abbiltà u l-probabbiltà ta' trasferiment minn dawk il-mogħdijiet għal habitat jew ospitant xierqa), inkluż, meta possibbli, dettalji dwar l-oriġnijiet speċifiċi u l-punti tat-tmiem tal-mogħdijiet;</li> <li>— indikazzjoni tal-pressjoni tal-propagula (pereżempju, il-volum stmat jew in-numru stmat ta' kampjuni, jew il-frekwenza ta' penetrazzjoni minn dawn il-mogħdijiet), inkluż il-probabbiltà ta' invażjoni mill-ġdid wara l-qerda.</li> </ul> <p>(6) Id-deskrizzjoni tal-mogħdijiet mhux intenzjonati tat-tixrid għandha tinkludi dawn l-elementi kollha li ġejjin:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— lista u deskrizzjoni tal-mogħdijiet b'indikazzjoni tal-importanza tagħhom u tar-riskji assoċjati (eż. il-probabbiltà ta' tixrid fiż-żona tal-valutazzjoni tar-riskju, abbażi ta' dawk il-mogħdijiet; il-probabbiltà ta' sopravivenza, riproduzzjoni jew tkattir waqt it-trasport u l-ħażna; il-faċilità tad-detezzjoni; l-abbiltà u l-probabbiltà ta' trasferiment minn dawk il-mogħdijiet għal habitat jew ospitant xierqa), inkluż, meta possibbli, dettalji dwar l-oriġnijiet speċifiċi u l-punti tat-tmiem tal-mogħdijiet;</li> <li>— indikazzjoni tal-pressjoni tal-propagula (pereżempju, il-volum stmat jew in-numru stmat ta' kampjuni, jew il-frekwenza ta' penetrazzjoni minn dawn il-mogħdijiet), inkluż il-probabbiltà ta' invażjoni mill-ġdid wara l-qerda.</li> </ul> <p>(7) Id-deskrizzjoni tal-prodotti bażiċi li magħhom huwa ġeneralment assoċjat it-tixrid għandha tinkludi lista u deskrizzjoni tal-prodotti bażiċi b'indikazzjoni tar-riskji assoċjati (pereżempju, il-volum tal-fluss tal-kummerċ; il-probabbiltà li l-prodott bażiku jkun kontaminat jew li jaġixxi bħala vettur).</p> |
| <p>L-Artikolu 5(1)(d) - valutazzjoni rigoruża tar-riskju tal-introduzzjoni, l-istabbiliment u t-tixrid f'reġjuni bijoġeografiki rilevanti skont il-kundizzjonijiet attwali u skont kundizzjonijiet ta' tibdil fil-klima prevedibbli</p> | <p>(1) Din il-valutazzjoni dettaljata għandha tipprovdi taġġir dwar ir-riskji li speċi tiġi introdotta, tiġi stabbilita u tixtered fir-reġjuni bijoġeografiki rilevanti fiż-żona tal-valutazzjoni tar-riskju, li jispjega kif il-kundizzjonijiet ta' tibdil fil-klima prevedibbli se jinfluwenzaw dawn ir-riskji.</p> <p>(2) Din il-valutazzjoni rigoruża ta' dawk ir-riskji ma għandhiex għalfejn tkun tinkludi firxa shiħa ta' simulazzjonijiet abbażi tax-xenarji differenti tat-tibdil fil-klima, diment li ssir valutazzjoni tal-introduzzjoni, l-istabbiliment u t-tixrid probabbli f'perjodu ta' żmien medju (eż. 30-50 sena) bi spjega ċara tas-suppożizzjonijiet.</p> <p>(3) Pereżempju, ir-riskji msemmija fil-punt (1) jistgħu jiġu deskritti f'termini ta' "probabbiltà" jew "rata".</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <p>L-Artikolu 5(1)(e) - deskrizzjoni tad-distribuzzjoni attwali tal-ispeċi, inkluż jekk l-ispeċi hix diġà preżenti fl-Unjoni jew f'pajjiżi ġirien, u tbassir tad-distribuzzjoni probabbli tagħha fil-futur</p>                          | <p>(1) Id-deskrizzjoni tad-distribuzzjoni attwali fiż-żona tal-valutazzjoni tar-riskju jew fil-pajjiżi ġirien għandha tinkludi dawn l-elementi kollha li ġejjin:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— lista ta' reġjun(i) bijoġeografiku/ċi jew ta' subreġjun(i) tal-baħar fiż-żona tal-valutazzjoni tar-riskju, fejn l-ispeċi tkun preżenti u fejn giet stabbilita;</li> <li>— l-istatus attwali tal-istabbiliment tal-ispeċi f'kull Stat Membru u, meta rilevanti, fil-pajjiżi ġirien.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

| Elementi komuni                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Deskrizzjoni dettaljata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>(2) It-tbassir tad-distribuzzjoni futura probabbli fiż-żona tal-valutazzjoni tar-riskju jew fil-pajjiżi ġirien għandha tinkludi dawn l-elementi kollha li ġejjin:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— lista ta' reġjun(i) bijoġeografiku/ċi jew ta' subreġjun(i) tal-baħar fiż-żona tal-valutazzjoni tar-riskju, fejn l-ispeċi tista' tistabbilixxi ruhha f'kundizzjonijiet ta' tibdil fil-klima prevedibbli;</li> <li>— lista tal-Istati Membri u, meta rilevanti, tal-pajjiżi ġirien fejn l-ispeċi tista' tistabbilixxi ruhha, b'mod partikolari f'kundizzjonijiet ta' tibdil fil-klima prevedibbli.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p><i>L-Artikolu 5(1)(f) - deskrizzjoni tal-impatt negattiv fuq il-bijodiversità u servizzi tal-ekosistema relatati, inkluż fuq speċijiet indigeni, siti protetti, habitats fil-periklu, u saħħet il-bniedem, is-sikurezza u l-ekonomija, inkluż valutazzjoni tal-impatt potenzjali fil-futur li tqis l-għarfien espert xjentifiku disponibbli</i></p> | <p>(1) Fid-deskrizzjoni għandha ssir distinzjoni bejn l-impatt magħruf u l-impatt futur potenzjali fuq il-bijodiversità u servizzi tal-ekosistema relatati. L-impatt magħruf għandu jiġi deskritt għaž-żona tal-valutazzjoni tar-riskju, u għall-pajjiżi terzi jekk rilevanti (eżempju, b'kundizzjonijiet ekoklimatiċi simili). L-impatt futur potenzjali għandu jiġi valutat biss għaž-żona tal-valutazzjoni tar-riskju.</p> <p>(2) Id-deskrizzjoni tal-impatt magħruf u l-valutazzjoni tal-impatt futur potenzjali għandhom jistrieħu fuq l-aqwa evidenza kwantitattiva jew kwalitattiva disponibbli. Il-kobor tal-impatt għandu jingħata punteġġ jew jiġi klassifikat mod iehor. Is-sistema tal-punteġġ jew tal-klassifikazzjoni tal-impatt li tintuża għandha tinkludi referenza għall-pubblikazzjoni sottostanti.</p> <p>(3) Id-deskrizzjoni tal-impatt magħruf u l-valutazzjoni tal-impatt futur potenzjali fuq il-bijodiversità għandhom jagħmlu referenza għal dawn l-elementi kollha li ġejjin:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— ir-reġjuni bijoġeografiċi differenti jew is-subreġjuni tal-baħar fejn l-ispeċi tista' tistabbilixxi ruhha;</li> <li>— l-ispeċijiet indigeni milquta, inkluż l-ispeċijiet tal-lista l-hamra u l-ispeċijiet elenkati fl-Annessi tad-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE <sup>(2)</sup>, u l-ispeċijiet koperti mid-Direttiva 2009/147/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill <sup>(3)</sup>;</li> <li>— il-habitats milquta, inkluż il-habitats tal-lista l-hamra u l-habitats elenkati fl-Annessi tad-Direttiva 92/43/KEE;</li> <li>— is-siti protetti milquta;</li> <li>— Il-karatteristiċi kimiċi, fiżiċi jew strutturali u l-funzjonament milqutin tal-ekosistemi;</li> <li>— l-istatus ekoloġiku milqut tal-ekosistemi akkwatiċi jew l-istatus ambjentali milqut tal-ilmijiet tal-baħar.</li> </ul> <p>(4) Id-deskrizzjoni tal-impatt magħruf u l-valutazzjoni tal-impatt futur potenzjali fuq servizzi tal-ekosistema relatati għandhom jagħmlu referenza għal dawn l-elementi kollha li ġejjin:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— is-servizzi ta' provvedimenti;</li> <li>— is-servizzi regolatorji;</li> <li>— is-servizzi kulturali.</li> </ul> <p>(5) Id-deskrizzjoni tal-impatt magħruf u l-valutazzjoni tal-impatt futur potenzjali fuq saħħet il-bniedem, is-sikurezza u l-ekonomija, meta rilevanti għandha tinkludi informazzjoni dwar:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— mard, allergiji jew affezzjonijiet oħrajn għall-bniedem li jistgħu jirriżultaw direttament jew indirettament minn speċi;</li> <li>— danni provokati direttament jew indirettament minn speċi b'konsegwenzi għas-sikurezza tal-bniedem, tal-proprjetà jew tal-infrastruttura;</li> <li>— tfixkil dirett jew indirett ta' attività ekonomika jew soċjali, jew konsegwenzi oħrajn fuqha, minhabba l-preżenza ta' speċi.</li> </ul> |

<sup>(2)</sup> Id-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE tal-21 ta' Mejju 1992 dwar il-konservazzjoni tal-habitat naturali u tal-fawna u l-flora selvaġġa (ĠU L 206, 22.7.1992, p. 7).

<sup>(3)</sup> Id-Direttiva 2009/147/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Novembru 2009 dwar il-konservazzjoni tal-ghasafar selvaġġi (ĠU L 20, 26.1.2010, p. 7).

| Elementi komuni                                                                                                                         | Deskrizzjoni dettaljata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>L-Artikolu 5(1)(g) - valutazzjoni tal-ispejjeż potenzjali tad-dannu</i>                                                              | <p>(1) Il-valutazzjoni, f'termini ta' flus jew mod ieħor, tal-ispejjeż potenzjali tad-dannu fuq il-bijodiversità u servizzi tal-ekosistema għandha tiddeskrivi dawk l-ispejjeż b'mod kwantitattiv u/jew kwalitattiv skont liema informazzjoni tkun disponibbli. Jekk l-informazzjoni disponibbli ma tkunx biżżejjed biex jiġu valutati l-ispejjeż għaż-żona kollha tal-valutazzjoni tar-riskju, għandhom jintużaw dejta kwalitattiva jew studji differenti tal-każ minn madwar l-Unjoni jew minn pajjiżi terzi, jekk ikunu disponibbli.</p> <p>(2) Il-valutazzjoni tal-ispejjeż potenzjali tad-dannu fuq saħħet il-bniedem, is-sikurezza u l-ekonomija għandha tiddeskrivi dawk l-ispejjeż b'mod kwantitattiv u/jew kwalitattiv skont liema informazzjoni tkun disponibbli. Jekk l-informazzjoni disponibbli ma tkunx biżżejjed biex jiġu valutati l-ispejjeż għaż-żona kollha tal-valutazzjoni tar-riskju, għandhom jintużaw dejta kwalitattiva jew studji differenti tal-każ minn madwar l-Unjoni jew minn pajjiżi terzi, jekk ikunu disponibbli.</p> |
| <i>L-Artikolu 5(1)(h) - deskrizzjoni tal-użi magħrufa għall-ispeċi u tal-benefiċċji soċjali u ekonomiċi li jirriżultaw b'dawk l-użi</i> | <p>(1) Id-deskrizzjoni tal-użi magħrufa għall-ispeċi għandha tinkludi lista u deskrizzjoni tal-użi magħrufa fl-Unjoni u bnadi oħrajn, jekk rilevanti.</p> <p>(2) Id-deskrizzjoni tal-benefiċċji soċjali u ekonomiċi li jirriżultaw mill-użi magħrufa għall-ispeċi għandha tinkludi deskrizzjoni tar-rilevanza ambjentali, soċjali u ekonomiċi ta' kull wieħed minn dawk l-użi u indikazzjoni tal-benefiċjarji assoċjati, b'mod kwantitattiv u/jew kwalitattiv skont liema informazzjoni tkun disponibbli. Jekk l-informazzjoni disponibbli ma tkunx biżżejjed biex ttipprovdi deskrizzjoni ta' dawk il-benefiċċji għaż-żona kollha tal-valutazzjoni tar-riskju, għandhom jintużaw dejta kwalitattiva jew studji differenti tal-każ minn madwar l-Unjoni jew minn pajjiżi terzi, jekk ikunu disponibbli.</p>                                                                                                                                                                                                                                             |